

בראשית כח. יג – והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתונה ולזרעך

ז

טעם שרק באברהם כתוב בפסוק "אביך", ולא ביצחק

צד החסדים – קו הימין.

צד הגבורות – קו השמאל.

ומצד קו האמצעי, הכולל ומחבר קו הימין חסדים וקו השמאל גבורות גם יחד, מ"מ הוא נוטה¹ יותר לקו הימין חסדים, מלקו השמאל גבורות.

כמו שיעקב² קו האמצעי, נוטה יותר לאברהם³ חסדים קו הימין, מליצחק קו השמאל⁴ גבורות. וכמו שביעקב נאמר על אברהם אביך, משא"כ על יצחק לא נאמר אביך, בפרשת ויצא.

וכמו בהג' הדסים⁵ שהם לנגד חסד גבורה תפארת, ההדס האמצעי שלנגד תפארת, צריך להיות נוטה⁶ וסמוך יותר להדס הימיני, מלהדס השמאלי.

וכן בסדר הא"ב, הנה הא"ב בסדר ישר⁷ שהוא בדרך מוסיף והולך, כי ב' יותר מא', וכן הלאה, הוא מצד החסדים. והא"ב בסדר למפרע, תשר"ק⁸ שפוחת והולך הוא מצד⁹ הגבורות.

---

¹ ראה עוד ער"ז לעיל סימן ה. ו. ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א' סימן סב. עט. קטז. קכג. ר. רא הערה 21.

² שיעקב קו האמצעי: ראה זהר חלק א' דף קנו, ב. חלק ג' דף שב, א. לקוטי תורה פרשת ואתחנן עמוד ה, ב. לקמן סימן טז הערה 6.

³ אברהם בחי' חסד: כמ"ש (מיכה ז, כ) "חסד לאברהם". ראה גם זהר ח"א בראשית דף מז, ב. תניא – אגרת הקדש סימן ה. מאמרי אדמו"ר האמצעי קונטרסים עמוד ד. וש"נ.

⁴ מליצחק... גבורות: ראה פרדס שער (כג) הכינויים פרק ד. מאמרי אדמו"ר הזקן על פרשיות התורה ח"ב עמוד תקפ, ובהנסמן שם. תורת חיים בראשית עמוד קמז, ג. ד. לקוטי שיחות חלק ה' עמוד 357 ואילך. חלק כ' עמוד 101 ואילך.

⁵ ראה פרי עץ חיים שער הלולב פ"א.

⁶ ראה סידור עם דא"ח מאדמו"ר הזקן עמוד ריד "דיני לולב" וז"ל... "ויהיו ג' הדסים אחד בימינו ואחד בשמאלו ואחד באמצע השדרה נוטה קצת לימין".

⁷ ראה גם ילקוט לוי יצחק עה"ת חלק א' בראשית-תולדות סוף סימן רג.

⁸ ראה תורת מנחם התוועדויות חלק לו (ה'תשכ"ג ח"ג) ע' 253. שיחות קודש ה'תשל"ל ריש פרשת חיי שרה. ה'תשל"ד פ' תולדות סעיף ב'. ספר המאמרים ה'תשל"ז ד"ה החודש. תורת מנחם התוועדויות ה'תשנ"ב חלק א' עמוד 98.

⁹ ראה גם לקמן סימן טט.

כי מוסיף והולך הוא מצד החסדים, ופוחת והולך מצד הגבורות. והראי' מפלוגת בית שמאי ובית הלל בנרות חנוכה¹⁰. שב"ה שבחינתו חסדים¹¹ ס"ל שמוסיף והולך, וב"ש שבחינתו גבורות ס"ל שפוחת והולך.

והא"ב בסדר א"ת¹² ב"ש כו' – שהוא מוסיף והולך מן א' עד כ', ובדרך פוחת והולך מן ת' עד ל' – הוא מצד קו האמצעי, הכולל חסדים וגבורות גם יחד.

ומ"מ האותיות בסדר ישר דמוסיף והולך, הן קודמין בו להאותיות בסדר למפרע דפוחת והולך, כי הא"ב הוא בסדר אתב"ש, לא ת"א ש"ב כו'.

והיינו, כשכתוב כל הא"ב מא' עד ת', הנה אם מתחילין מימין חסדים אז הוא הסדר דאבג"ד כו', בדרך מוסיף והולך, ואם מתחילין מצד השמאל גבורות, אז הוא הסדר דתשר"ק כו', בדרך פוחת והולך.

ואם מתחילין מימין ומשמאל יחדיו, (ומ"מ מקדימין ימין לשמאל, כי קו האמצעי נוטה יותר לימין כנ"ל), אז הוא הסדר דאתב"ש כו' בדרך מוסיף והולך ופוחת והולך גם יחד.

וכמו כן בשם ע"ב, היוצא מג' פסוקים¹³ ויסע ויבא ויט.

הנה האותיות שבשם ע"ב היוצאים מפסוק ויסע שלנגד אברהם חסדים, הוא בסדר ישר.

והאותיות שבו היוצאים מפסוק ויבא שלנגד יצחק גבורות, הוא בסדר הפוך, למפרע.

¹⁰ ראה שבת כא :

¹¹ בית הלל בחי' חסדים, ובית שמאי גבורה: ראה תניא – אגרת הקודש סימן יג (עמוד קיט, א). לקוטי תורה שיר השירים עמוד מח, ג. ספר הליקוטים דא"ח מה"צמח צדק" אות ב' עמוד רטו ואילך. תורת מנחם התוועדיות ה'תנש"א חלק ג' עמוד 278 ואילך, ובעיקר שם סעיפים יג. טז.

¹² פירוש: (ראה שבת קד.) האל"ף בי"ת בסדר א"ת ב"ש הוא כזה: א"ת, ב"ש, ג"ר, ד"ק, ה"ץ, ו"פ, ז"ע, ח"ס, ט"נ, י"מ, כ"ל.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל

¹³ שמות יד, פסוקים יט, כ, כא. ראה סוכה דף מה ע"א רש"י ד"ה אני והו. קהלת יעקב ערך ע"ב. דיש בכל הג' פסוקים אלו ע"ב אותיות, סך הכל רי"ו אותיות, ומצרפין ג' אותיות ביחד – אות א' מכל פסוק – וחושבין האותיות בפסוק יט "ויסע" בסדר ישר (בחי' חסד), ובפסוק כ' "ויבא" חושבין האותיות למפרע (בחי' גבורה), ובפסוק כא "ויט" בסדר ישר (בחי' תפארת), ומצרפין כל ג' אותיות ביחד (מפסוקים יט, כא בסדר ישר, ופסוק כ' למפרע) ונעשה ע"ב שמות ע"ש. ראה גם תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תשח"ע' שיא-ב. תורת מנחם התוועדיות ה'תשמ"ח חלק א' עמוד 591 הערה 45.

והאותיות שבו היוצאים מפסוק ויט שלנגד יעקב תפארת קו האמצעי הם גם כן בסדר ישר.

הרי שמצד בחי' חסדים קו הימין הוא בסדר ישר, וכן מצד תפארת קו האמצעי הוא גם כן בסדר ישר. ומכל מקום בו יתכן לומר גם בסדר הפוך, ומצד בחי' גבורות הוא רק בסדר למפרע.

לקוטי לוי יצחק, לקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל עמוד נא

בראשית לו. לט – וימת בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם עירו כענו ושם אשתו מהיטבאל בת ממרד בת מי זהב

קנד

רמז בהמלך הח' "הדר" ואשתו "מהיטבאל", לעבודת כהן גדול ביום הכפורים בח' בגדים והטבילות, וזהו "מה נהדר הי' הכהן גדול" בחי' "הדר" דתיקון

ז' מלכי אדום שכתוב בהם מיתה, שרשם מתהו, דתיקון שייך להדר¹⁴.

וכהן גדול משמש בח' בגדים על דרך הדר מלך הח'.

וביום הכפורים שהעבודה הוא רק ככהן גדול, מעכב שיהי' לו אשה¹⁵, הוא כמו בהדר¹⁶ שיש לו אשה ושם אשתו מהיטבאל.

וכתיב¹⁷ בזאת יבא אהרן אל הקדש שזכות המילה נכנסת עמו כדרוז¹⁸, מילה הוא בחי' מלך הח' הדר.

---

¹⁴ ראה לעיל סימן קמח.

¹⁵ משנה יומא פ"א משנה א'.

¹⁶ ראה זוהר ח"א דף רכג, ב. "תרגום ללה"ק] ותרב חכמת שלמה, שפירושו ותרב דייקא, שנתגדלה במדרגה גדולה מה שלא היתה עדיין מימות עולם. מחכמת כל בני קדם, פירוש שגדולתו נעשה ע"י הבורים שנתבררו מז' מלכי קדם, ואמר רזא עלאה הוא יש בזה סוד גדול כמה דכתיב, ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום וגו', ואליו אקרונו בני קדם ואלו נקראים בני קדם, לפי שמלכו קודם התיקון, דכלהו לא אתקיימו שכולם לא נתקיימו כמ"ש וימלוך וימת, בר מהאי דכיליא דכר ונוקבא דאקרי הדר חוץ ממלך השמיני שהי' כלול מזכר ונקבה הנקרא הדר שבו לא נזכר וימת דכתיב וימלוך תחתיו הדר וגו' ושם אשתו מהיטבאל."

וראה זוהר ח"ג דף קלה, ב. דף רצא, א. "תרגום ללה"ק] ושם אשתו מהיטבאל וכו', שאלו לא נתבטלו כשאר ז' מלכים האחרים, משום שהיו זכר ונקבה וכו', ולכן לפי שעתה נמצאו זכר ונקבה לא נאמר בהו מיתה כמו במלכים אחרים, ולכן נתקיימו."

¹⁷ ויקרא טז, ג.

¹⁸ (שמות רבה פ' לח, ת. ראה תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט ח"א עמוד עד ואילך).

ואם שביום הכפורים הי' עבודתו בד' בגדי לבן, אך היו ב' פעמים ד', בגדי לבן דשחרית ודבין הערבים, ביחד הם ח'.

ואומרים ביום הכפורים ובכן מה נהדר הי' כהן גדול כו', נהדר דוקא בחי' הדר.

ובמהיטבאל נרמז ג"כ הה' 20 טבילות וי' קדושין (שקדושין הוא ג"כ טבילת ידיו ורגליו) כי הוא תיבות א"ם טב"ל ה' י'.

תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים לש"ס עמוד שמב

קנה

רמז מ"ש ב"אתרג" (ר"ת "אל תביאני רגל גאווה") "פרי עץ הדר" (ויקרא כג, מ), רמז למלך הדר דתיקון – התאחדות והתכללות וכו'

בז' מלכי תהו, מבלע 21 עד בעל חנן לא נאמר בהם נשים, כי בתהו לא הי' נישואי איש ואשה.

והתחלה נשואי איש ואשה הוא מהדר, מקור עולם התיקון 22 שבו נאמר, ושם אשתו מהיטבאל.

כי נישואי איש ואשה הוא בחי' לשבת יצרה 23, היפך דלתהו בראה וכו'.

וזהו 24 כי יקח איש אשה חדשה, בעולם התיקון, ואז הוא הדין לא יצא בצבא ולא יעבור לכל דבר, והיינו שלא יתעסק במלחמה כלל וכו', והיינו כי שרש ענין המלחמה – שמלחמה שייך לומר כשיש מחלוקת ומריבה, ועצם המלחמה עצמה היא בחי' גבורות ודינים וכו' – הנה כ"ז שייך מצד תהו, שבתהו הי' מחלוקת ומריבה, שכ"א מהמלכים רצה ליקח כל האורות לו לעצמו ותהו הוא בבחי' הגבורות והדינים וכו'.

משא"כ בתיקון אין שום מחלוקת ומריבה, אדרבה שם הוא שלום ואחדות והתכללות, ושם הוא מנוחה שלוה והשקט וכו'.

ולכן בנשואי איש ואשה בשנה הראשונה לא יצא בצבא וכו', ומה יעשה, נקי יהי' לביתו שנה אחת. הטעם למספר שנה אחת דוקא, ונקרא שנה אחת ולא י"ב חדש, להורות שהם כולם בהתאחדות והתכללות כל הי"ב בחי' יחד.

¹⁹ ראה רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ד.

²⁰ רמב"ם שם פרק ב הלכה ב.

²¹ פסוקים לא-לח.

²² ראה זהר חלק א' דף רכג, ב. ח"ג דף קלה, ב. (מובא לעיל סימן בבהערה). שם חלק ג' דף רצב, א (מובא לעיל סימן בהערה).

²³ כמ"ש (ישעי' מה, יח) "לא לתהו בראה אלא לשבת יצרה". ראה לעיל סימן קמח.

²⁴ דברים כב, יג.

וכמו שעפ"י פשוט בשנה יש כל שינויי הזמנים דקור וחום קיץ וחרף, וצריך להיות כל משך השנה נקי לביתו כדי לכלול ולחבר כל הזמנים והשנויים²⁵ יחד, שזה מורה על ענין הביטול שיש בעולם התיקון. וכמ"ש במ"א לענין אתרוג²⁶ הדר באילנו משנה לשנה, שסובל כל שנויי הזמנים דהשנה מפני שהוא בחי' ביטול אל²⁷ תביאני רגל²⁸ גאווה. ואתרוג הוא פרי²⁹ עץ הדר, הדר דוקא, היינו מלך³⁰ הדר דתיקון. לקוטי לוי יצחק, אגרות קודש עמוד שטו, שיח

---

²⁵ ראה גם תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט ח"א עמוד קמו. קעג. ועוד.

²⁶ סוכה לא :

²⁷ תהלים לו, יב.

²⁸ "אל תביאני רגל גאווה" הוא ר"ת אתרג כידוע. ראה ויק"ר פ"ל, יד. תורת מנחם התוועדויות ה'תש"י שיחות ר"ח סיון ס"ב. ה'תשכ"ג שמחת בית השואבה. ה'תשמ"א אור ליום ג' דחול המועד סוכות. ועוד.

²⁹ ויקרא כג, מ.

³⁰ ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ד עמוד רלג-ד.

קנו

רמזים דשבעים פְּרִי החג – כנגד הע' אומות – שרשם מז' מלכי דתוהו, ושמיני עצרת כנגד יוסף (בחי' יסוד) מרומז ב"הדר ומהיטבאל"

יוסף³¹ הוא בחי' שמיני עצרת, יומא בתראה דחג, שהוא בחי'³² יוסף יסוד (וכמ"ש³³ ביוסף עוד בני יוסף חי, והוא יסוד הנק' חי אבר חי), שאז הוא היחוד דיסוד³⁴ במלכות.

כמ"ש³⁵ ולא עמד איש בהתודע יוסף אל אחיו בזמנא דקב"ה הוה מתחבר בהו בישראל כו' בגין כך ביום השמיני עצרת תהי' לכם כמ"ש בזוהר³⁶ ח"א דף ר"ח ע"ב ע"ש.

---

³¹ ראה הערות 4. 6. לקוטי שיחות חלק ג' עמוד 831 ואילך.

³² יסוד יוסף: ראה זהר חלק א' דף נט, ב "יוסף בגין דנטיר ל" לברית זכה דאקרי צדיק". וראה בתורת לוי יצחק חידושים וביאורים בש"ס עמוד רנג, וז"ל: "יוסף – יסוד, הי' לו נסיון עם פוטיפר, והנסיון הי' בזנות שהוא באבר היסוד ע"ש. ובהערות על ספר בראשית עמוד רפד "שיוסף בחי' יסוד מספרו ו' פעמים הוי' כי הוא המדה השישית". וראה בתורת מנחם התוועדיות ה'תש"ג ח"ד שיחות ש"פ בלק עמוד 15 ובהערה 21 וז"ל: "שיוסף הוא בחי' יסוד דאצילות, שענינו הוא להביא ולהמשיך בחי' אצילות (האבות) בבי"ע – ראה ביאורי זוהר [לאדמו"ר האמצעין] ויחי כט, ד ואילך. אור התורה ויחי תתקצ"א א ואילך. תתשכ"א א ואילך. ועוד ע"ש".

³³ בראשית מה, כו.

³⁴ ראה אור התורה פרשת וישב עמוד 536 וז"ל: והנה ג' רגלים הם נגד ג' אבות פסח נגד אברהם לושי ועשי עוגות, שבועות בחי' יצחק כי קול השופר דמ"ת הי' מאילו של יצחק, ויעקב נסע סוכתה. וצ"ל ענין שמע"צ שהוא רגל בפני עצמו לענין פז"ר קש"ב והרי בתורה נזכר רק שלשה רגלים משמע שכללות ד' ימי הסוכות עם שמע"צ הם רגל א'.

אך שמע"צ זהו בחי' יוסף כמ"ש בזוהר פרשת ויגש דף ר"ח ע"ב וכ"מ במד"ר פרשת פנחס שהביאו ע"פ ביום השמע"צ תהי' לכם פסוק (ישעי' כו, טו) יספת לגוי ה' הרי יום שמע"צ זהו פי' יספת דהיינו תוספת על ד' ימי ההקף והוא יום שמיני, וזהו בחי' יוסף שהוא ל' תוס' כמ"ש במד"ר פרשת שמות פ' א'. והנה אלה תולדות יעקב יוסף כי יעקב ויוסף הכל א' הו"ע אות ו"ו שיש בו שני ווי"ן עצם הוא"ו זהו יעקב ומליו"ו זהו יוסף וכמ"ש בזוהר פ' וישב דף קפ"ב ע"א וה"ע גוף וברית כולא חד ע' פרדס בשער סדר האצ"י פי"ב וע"כ אף כי שמיני רגל בפ"ע הוא בחי' יוסף עכ"ז הכל רגל אחד ומה שהוא רגל בפ"ע זהו רק לענין פז"ר קש"ב. ויובן ע"ד מ"ש בזוהר ויגש דף ר"ו ע"ב כדן תריין עלמין מתקשרין כחדא דא לאפתחא אוצריין ודא ללקטא ולמיכנש בגויה. וזהו פור שיוסף יסוד הוא המפורז השפע לבחי' מלכות... ומל' היא המלקט ומקבל וזהו קשב, ע"ש.

³⁵ בראשית לט, ו.

³⁶ וז"ל: בהתודע יוסף אל אחיו, בזמנא דקדשא בריך הוא הוה מתחבר בהו בישראל (בזמן שהקב"ה בא להתייחד עם ישראל), בגין דאינון נטלי בלחודייהו (לפי שהם לבדם נוסעים עם השכינה), ולא חיבורא דעמין בהדייהו (ואין חיבור של שאר עמים עם ישראל), בגין כך (בשביל זה, אומר הכתוב) ביום השמיני עצרת תהי' לכם, דהא בזמנא דא איהו קדשא בריך הוא בלחודוי בחבורא חדא עם ישראל (כי בזמן של עצרת הקב"ה הוא לבדו בחבור אחד עם ישראל וכו'). (ראה תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט ח"א עמוד פא).

כי יוסף שהי' יפה תואר ויפה מראה³⁷ הוא על דרך מלך השמיני³⁸ הדר, והיינו שמיני³⁹ עצרת, שמיני דוקא על דרך מלך הח' הדר. משא"כ בז' ימי סוכות מקריבין ע' פרים לנגד ע' אומות⁴⁰, ששרשם מז' מלכים הקודמים דתהו.

ולהדר בשמיני עצרת יש אשה מהיטבאל, הוא היחוד שבשמיני עצרת. לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות-דברים עמוד תכו

* * *

יוסף הי' יפה תאר ויפה מראה, הוא המלך הדר, ושם עירו פע"ו גי' יוסף. תורת לוי יצחק, חידושים וביאורים בש"ס עמוד י

* * *

הדר"ר קאי על יסוד יוסף שהי' יפה תאר ויפה מראה, הדורא⁴¹ דגופא⁴², כ"י סריס אין לו הדרת פנים, ועיין [זהר] בפרשת תצוה דף קפו ע"ב.

---

³⁷ בראשית לט, ו.

³⁸ ראה אור התורה פרשת מקץ עמוד 2204 וז"ל: הנה יוסף הי' מבחי' הדר"ר שהוא מלך הח' שהוא שרש ומקור עולם התיקון דהיינו שהוא המברר הז' מלכים דתהו ומתקנם שיוכללו בבחי' התיקון ולזה הי' יוסף מלך במצרים על הגוים כי כמ"כ הדר הי' לפני מלוך מלך לבנ"י והוא למעלה מהתהו והתיקון כו' ולכן הי' יוסף יפ"ת ויפ"ת וכן הדר הוא לשון הידור ויופי, בהיות כי עיקר היופי הוא מהתכללות כמה גוונין יחד שאז נמצא עיקר היופי והתפארת אבל בגוון א' אין כאן יופי כ"כ, וזה מרמז על בחי' התיקון ששם נעשה התכללות ומזיגת הספירות שהתפארת כולל ומזווג חו"ג יחד, ולפי שיוסף ובחי' הדר הוא מקור העושה התיקון וההתכללות שיוכללו מג' גוונין משא"כ בתהו היו בבחי' פירוד זת"ז כו' לכך נז' בהם ל' יופי והידור, ע"ש.

וכן ביוסף כתוב (דברים לג, יז) "בכור שורו הדר לו".

³⁹ ראה גם בלקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות-דברים עמוד קלה, דשמיני עצרת הוא יום הכ"ב מראש השנה, ועד"ו ביוסף גופא חלומותיו נתקיימו בסוף כ"ב שנה (מגילה יז, א).

⁴⁰ ראה רש"י במדבר כט, יח "פְּרִי החג שבעים הם, כנגד שבעים אומות שמתמעטים והולכים, סימן כלי' להם" (ועיין מדרש אגדה).

⁴¹ ראה זוהר פרשת תצוה דף קפו ע"ב (המצויין כאן) וז"ל: אמאי אקרי הדר (למה נקרא היסוד הדר), והא אתר טמירא איהו דלית ליה גלויא וצריכא לאתכסייא תדיר (והרי הוא מקום טמיר ומכוסה שאין לו גלוי וצריך להיות מכוסה תמיד), ולית הדר אלא מאן דאתגלייא ואתחזי (ואין הדר אלא מי שמתגלה ונראה, ואם כן איך יצדק ביסוד השם הדר, ומתריך) אלא אף על גב דאיהו דרגא טמירא (אלא אף על פי שהוא מדרגה מכוסה, עכ"ז) הדורא איהו דכל גופא (הוא הידורו של כל הגוף), ולא אשתכח הדורא לגופא אלא ביה (ולא נמצא הידור לגוף אלא בו), מאי טעמא (מהו הטעם, ואמר כי) מאן דלית עמיה האי דרגא לית ביה הדורא למיעל בבני נשא (מי שאין עמו מדרגת היסוד, כלומר שהוא סריס, אין בו הידור ויופי לבוא בין בני אדם, כי) קלא לאו עמיה כדכורא (הקול אין לו כמו לזכר (כמ"ש במסכת יבמות דף פ ע"ב, אחד מסימני הסריס הוא שקולו לקוי ואין ניכר בין איש לאשה)), והדורא דקלא אתכסאת מניה (והידור הקול נתכסה ממנו), וכן דיקנא והדורא דדיקנא לאו עמיה (זקן וההידור שמהדרים לאיש בעל זקן

תורת לוי יצחק, הערות לזהר בראשית עמוד רסו

אין עמו כי אין לו הדרת פנים זקן, הרי) ואף על גב דאתכסייא ההוא דרגא (אף על פי שהיסוד הוא מכוסה, אבל) כל הדורא דגופא ביה תליא (כל הידור הגוף בו תלוי) (רמ"ק ומפרשים).

⁴² ראה גם לעיל סימן קנג. לקמן סימן קנט. קסא.

⁴³ ראה שבת קנב, א. (יבמות פ, ב). לקוטי תורה פרשת אחרי כח, ד. אור התורה בראשית עמוד תתעט, ב ואילך. פרשת וישלח עמוד רמא.